

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Balsamterpentin

Stoffnavn: terpentin, olje

CAS Nr: 8006-64-2

EC-nummer: 232-350-7

Indeks-nr.: 650-002-00-6

Vare nr.

Vare nr.	Beskrivelse
40463	

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalte bruksområder: Løsemiddel Fortynningsmiddel (for maling o.l.)

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firma: Hagemans Nordic AB

Adresse: Box 112

Post nr.: 511 10

Sted: Fritsla

Land: SVERIGE

E-post: info@hagemansnordic.com

Telefon: +46(0)320-18900

Hjemmeside: www.hagemans.com

1.4. Nødtelefonnummer

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering: Flam. Liq. 3;H226 Acute Tox. 4;H302/312/332 Asp. Tox. 1;H304 Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1;H317 Eye Irrit. 2;H319 Aquatic Chronic 2;H411

Viktigste skadevirkninger: Brannfarlig væske og damp. Farlig ved svelging, farlig ved hudkontakt, farlig ved innånding. Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. Irriterer huden. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Gir alvorlig øyeyritasjon. Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2. Merkingselementer

Piktogrammer

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

Signalord: Fare

Inneholder

Stoff: terpentin, olje

CAS Nr: 8006-64-2

H-setninger

- H226 Brannfarlig væske og damp.
H302/312/332 Farlig ved svelging, farlig ved hudkontakt, farlig ved innånding.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

P-setninger

- P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P273 Unngå utslipp til miljøet.
P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P301/310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/ en lege
P331 IKKE framkall brekning.
P303+361+353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.
P405 Oppbevares innelåst.
P501 Innehold/holder leveres i samvar med lokale forskrifter.

2.3. Andre farer

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Stoff	CAS-nummer	EC-nummer	REACH-reg.nr.	Konsentrasjon	Merknader	CLP-klassifisering
terpentin, olje	8006-64-2	232-350-7		100%		Flam. Liq. 3;H226 Acute Tox. 4;H302 Asp. Tox. 1;H304 Acute Tox. 4;H312 Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1;H317 Eye Irrit. 2;H319 Acute Tox. 4;H332 Aquatic Chronic 2;H411

Se fullstendige H-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding: Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

Svelging:	Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Gi om mulig fløte eller et par glass melk eller vann hvis den skadede er ved full bevissthet. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Hudkontakt:	Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Kontakt med øyne:	Skyll straks med vann (helst øyeglass) i minst 5 minutter. Åpne øyet godt. Fjern eventuelle kontaktlinser. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Generelt:	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

---

Kan forårsake kjemisk betinget lungebetennelse i tilfelle svelging eller brekning.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

---

Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukkingsmidler

Egnede slukningsmidler: Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke.

Uegnede slukningsmidler: Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Produktet er brannfarlig. Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder. Løsemiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft.

5.3. Råd til brannmannskaper

Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntuede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft. Bruk personlig verneutstyr.

Øvrig informasjon: Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

---

For ikke-innsatspersonell: Unngå oppvarming og kontakt med antennelseskilder. Unngå kontakt med huden og øynene. Benytt hensiktsmessig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann. Kontakt myndighetene i forbindelse med forurensning av jord og vannmiljø samt ved utslipp til kloakkavløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende, ikke brennbart materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå direkte kontakt. Ikke bland produktet med andre stoffer eller produkter uten kunnskap om at dette er risikofritt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Bruk gnisfritt verktøy og eksplosjonssikkert utstyr. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Sørg for god ventilasjon. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig og utilgjengelig for barn. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilt sted. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen spesielle bruksområder i tillegg til de identifiserte bruksområdene i 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Yrkesmessig eksponeringsgrense

Stoffnavn	ppm	mg/m ³	Bemerkninger	Anmerkninger
terpentin, olje	25	140		A, H

A = Kjemikalier som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier, eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt.

H = Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll: Det skal finnes mulighet for øyeskylling. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Røyking og bruk av åpen ild forbudt.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt: Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene.

Personlig verneutstyr, håndvern: Bruk vernehansker ved direkte hudkontakt. Materialtype: PVA, Viton.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern: Bruk pustemaske med filter for organisk damp (type A) ved for dårlig ventilasjon.

Miljøeksponeringstiltak: Skal ikke slippes ut i avløp. Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi/enhet
Aggregattilstand	Væske
Farge	Fargeløs
Lukt	Karakteristisk
Løselighet	Løselig i følgende: Organiske løsemidler. Løselig Løselighet i vann: Uløselig
Eksplosive egenskaper	Ingen data
Oksidasjonsegenskaper	Ingen data

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
pH (bruksferdig oppløsning)	Ingen data	
pH (konsentrat)	Ingen data	
Smeltepunkt	-50 °C	
Frysepunkt	Ingen data	
Startkokepunkt og kokepunktintervall	150 - 180 °C	
Flammepunkt	35 °C	
Fordampningshastighet	Ingen data	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen data	
Antennelsesgrenser	Ingen data	
Ekspljosjonsgrenser	0,8 - 6 vol%	
Damptrykk	0,67 kPa	20°C.
Damptetthet	Ingen data	
Relativ tetthet	Ingen data	
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	~ 4	
Selvantennelsestemperatur	Ingen data	
Nedbrytningstemperatur	Ingen data	
Viskositet	Ingen data	
Lukterskel	Ingen data	

9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Tetthet	860 kg/m ³	15°C

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ikke-reaktivt under normale forhold for bruk.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå gnistkilder (røyking, ild, statisk elektrisitet).

10.5. Uforenlige materialer

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen kjente.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

Akutt toksisitet - oral:

terpentin, olje

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		1400mg/kg			

Fortæring kan gi kvalme, brekninger, diaré og pustevansker.

Etsing/hudirritasjon: Avfetter og tørker ut huden. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon: Gir alvorlig øyeirritasjon.

Åndedrettssensibilisering eller hudsensibilisering: Kan gi allergi ved hudkontakt.

Skadelig for luftveiene: Kan forårsake kjemisk betinget lungebetennelse i tilfelle svelging eller brekning.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ikke lett nedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Produktet har potensial for bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord

Fordamper delvis fra vann og jord. Lav vannløselighet.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen vurdering foretatt.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Beholder med rester av innholdet utgjør farlig avfall.

Avfallskategori: EAK-koden er bare et forslag, sluttbrukeren velger en egnet EAK-kode. 08 01 11*maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer 14 06 03*andre løsemidler og løsemiddelblandinger 15 01 10*emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Landtransport (ADR/RID)

14.1. FN-nummer:	1299	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	(terpentin, olje)	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.3. Transportfareklasse(r):	3		
Fareetikett(er):	3		
Farenummer:	30	Tunnelrestriksjonskode:	D/E

Transport på innlands vannveier (ADN)

14.1. FN-nummer:	1299	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	TURPENTINE (turpentine, oil)	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.3. Transportfareklasse(r):	3		
Fareetikett(er):	3		
Transport i tankskip:			

Sjøtransport (IMDG)

14.1. FN-nummer:	1299	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	TURPENTINE (turpentine, oil)	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal merkes som Marine Pollutant (MP) i emballasje over 5 kg/l.
14.3. Transportfareklasse(r):	3	Navn på miljøfarlig(e) stoff(er):	
Fareetikett(er):	3	IMDG Code segregation group:	
EmS:	F-E, S-E		

Lufttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

14.1. FN-nummer:	1299	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	TURPENTINE (turpentine, oil)	14.5. Miljøfarer:	Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)
14.3. Transportfareklasse(r):	3		
Fareetikett(er):	3		

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Sikkerhetsdatablad

Balsamterpentin

Revisjonsdato: 30.01.2018

Liste over relevante H-setninger

H226	Brannfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved svelging.
H302/312/332	Farlig ved svelging, farlig ved hudkontakt, farlig ved innånding.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332	Farlig ved innånding.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Dokumentspråk: NO